LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS
DĖL EURŲ KEITIMO LIETUVOS BANKE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2016 m. balandžio 14 d. Nr. 03-47
Vilnius

2018 m. kovo 6 d. Nut. Nr. 03-29

(LB valdybos 2022 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 03-75 redakcija įsigalioja 2022 m. gegužės 23 d.)

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 2 dalies 6 punktu, 11 straipsnio 1 dalies 9 punktu, Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

Patvirtinti Eurų keitimo Lietuvos banke taisykles (pridedama).

Valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas

PATVIRTINTA
Lietuvos banko valdybos
2016 m. balandžio 14 d.
nutarimu Nr. 03-47 (Lietuvos
banko valdybos
2022 m. gegužės 19 d. nutarimo
Nr. 03-75 redakcija)

EURŲ KEITIMO LIETUVOS BANKE TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Eurų keitimo Lietuvos banke taisyklėse (toliau – Taisyklės) nustatyta eurų banknotų ir monetų pateikimo Lietuvos bankui keisti, jų keitimo, nebuvusių apyvartoje eurų monetų keitimo fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – ir klientai), asmens duomenų tvarkymo Lietuvos bankui keičiant eurų banknotus ir monetas tvarka. Taisyklių nuostatos dėl eurų banknotų ir monetų pateikimo Lietuvos bankui, eurų banknotų ir monetų išdavimo tvarkos netaikomos teikiant kasos paslaugas Lietuvos banko valdybos pirmininko nustatyta kasos paslaugų teikimo pagal kasos paslaugų teikimo sutartis tvarka.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **apyvartinė moneta** – kaip apibrėžta 2014 m. birželio 24 d. Tarybos reglamente (ES) Nr. 729/2014 dėl apyvartai skirtų euro monetų nominalų ir techninių duomenų (nauja redakcija);

2.2. **banko sąskaita** – kliento banko sąskaita, kurią galima nedviprasmiškai identifikuoti tarptautiniu mokėjimo sąskaitos numerio identifikatoriumi (IBAN);

2.3. **numizmatinių vertybių platintojas** – kaip apibrėžta Lietuvos banko numizmatinių vertybių pardavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos banko valdybos 2014 m. lapkričio 27 d. nutarimu Nr. 03-290 „Dėl Lietuvos banko numizmatinių vertybių pardavimo taisyklių patvirtinimo“;

2.4. **proginė moneta su Lietuvos nacionaline puse** – 2014 m. birželio 24 d. Tarybos reglamente (ES) Nr. 729/2014 dėl apyvartai skirtų euro monetų nominalų ir techninių duomenų (nauja redakcija) apibrėžta proginė moneta, turinti Lietuvos nacionalinę pusę, išskyrus progines monetas, kurios yra Lietuvos banko numizmatinės vertybės pagal Lietuvos banko numizmatinių vertybių pardavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos banko valdybos 2014 m. lapkričio 27 d. nutarimu Nr. 03-290 „Dėl Lietuvos banko numizmatinių vertybių pardavimo taisyklių patvirtinimo“;

2.5. **tapatybės dokumentas** – asmens tapatybės patvirtinimo dokumentas arba 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų (nauja redakcija) su visais pakeitimais I priede nustatytus reikalavimus atitinkantis Europos ekonominės erdvės valstybėje išduotas vairuotojo pažymėjimas;

2.6. **tikras eurų banknotas arba moneta** – eurų banknotas arba moneta, pagaminti pagal institucijos, kompetentingos nustatyti jų mokumo požymius ir (arba) apsaugos priemones, reikalavimus ir turintys nustatytas jų apsaugos priemones.

3. Eurų banknotai ir monetos Lietuvos banke keičiami vadovaujantis 2010 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1210/2010 dėl euro monetų autentiškumo tikrinimo ir apyvartai netinkamų euro monetų tvarkymo, 2013 m. balandžio 19 d. Europos Centrinio Banko sprendimu ECB/2013/10 dėl eurų banknotų nominalų, specifikacijų, atkūrimo, keitimo ir išėmimo iš apyvartos (nauja redakcija) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 4 d. Europos Centrinio Banko sprendimu (ES) 2020/2090, ir Taisyklėmis.

4. Eurų banknotai ir monetos keisti iš klientų priimami Lietuvos banko kasose ir jų vertė kompensuojama pagal jų nominalo vertę, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus.

5. Eurų banknotai ir monetos klientams keičiami neatlygintinai, išskyrus atvejus, kai, vadovaujantis Sprendimu ECB/2013/10, pažangiosios banknotų neutralizavimo sistemos priemonėmis (angl. *the intelligent banknote neutralisation system, IBNS, anti-theft devices*) paveikti (nudažyti specialiais dažais, supilti specialiais milteliais ir pan.) eurų banknotai

keičiami už atlygį. Šiais atvejais atlygis Lietuvos bankui už jų keitimą apskaičiuojamas Sprendimo ECB/2013/10 nustatyta tvarka.

II SKYRIUS
EURŲ BANKNOTŲ KEITIMAS

6. Tikri tinkami ir netinkami apyvartai eurų banknotai, neribojant jų kiekio, keičiami į klientų pageidaujamų nominalų eurų banknotus, jei Lietuvos banko kasoje yra pakankamai klientų pageidaujamų nominalų banknotų.

7. Lietuvos banke keičiami šie tikri eurų banknotai:

7.1. tinkami apyvartai;

7.2. susidėvėję ir sugadinti taip:

7.2.1. sutepti (išskyrus pažangiosios banknotų neutralizavimo sistemos priemonėmis paveiktus), dėmėti, prirašinėti, pripiešti, išblukę, įplėšti, skylėti, sutaisyti (vieno banknoto dalys sujungtos juostele, klijais ar kitomis priemonėmis), suglamžyti, sutrinti ar kitaip struktūriškai susidėvėję dėl žymaus standumo trūkumo, sulankstyti, užlenktais kampais;

7.2.2. kurių išlikę daugiau kaip pusė vientiso ploto;

7.2.3. kurių išlikę pusė ar mažiau banknoto ploto, jeigu juos keisti pateikęs klientas įrodo, kad trūkstamos dalys yra sunaikintos.

III SKYRIUS
EURŲ MONETŲ KEITIMAS

8. Tam pačiam klientui vieną kartą per Lietuvos banko kasos darbo dieną tikros eurų monetos keičiamos tokia tvarka:

8.1. tiek monetų, kiek jų telpa 1 litro talpos dėžutėje, esančioje Lietuvos banko kasoje. Keičiamų monetų vertė išmokama eurų banknotais, išskyrus mažesnę už penkis eurus sumą, kuri išmokama eurų monetomis. Už keičiamas monetas suma išmokama kliento pageidaujamo nominalo eurų banknotais ir monetomis, jei Lietuvos banko kasoje yra pakankamai pageidaujamų nominalų banknotų ir monetų, arba

8.2. neribojant monetų kiekio pagal jas keisti pateikusio kliento rašytinį prašymą, jo formą nustato Lietuvos banko Grynųjų pinigų departamento direktorius. Šių monetų suma, tikrumas ir mokumas jų priėmimo Lietuvos banko kasoje metu netikrinami, o tikrinami Lietuvos banko teisės aktų nustatyta tvarka tikrinant Lietuvos bankui pateiktas keisti monetas. Už keičiamas monetas jų vertė kompensuojama banko pavedimu į juos keisti pateikusio kliento nurodytą banko sąskaitą ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo monetų pateikimo Lietuvos bankui dienos, išskyrus Taisyklių 18 punkte nustatytus atvejus.

9. Lietuvos banke keičiamos šios tikros eurų monetos:

9.1. tinkamos apyvartai;

9.2. netinkamos apyvartai, kurių išvaizda yra pasikeitusi dėl ilgo buvimo apyvartoje arba įvykio (subraižytos, šiek tiek deformuotos, paveiktos aplinkos sąlygų (ilgai buvusios vandenyje, surūdijusios ir pan.), tačiau aiškiai matyti abiejų monetos pusių vaizdai.

IV SKYRIUS
PATEIKTŲ KEISTI EURŲ BANKNOTŲ IR MONETŲ MOKUMO EKSPERTIZĖ IR TIKRUMO TYRIMAS

10. Jeigu eurų banknotai sugadinti kitaip, nei nurodyta Taisyklių 7.2 papunktyje, o eurų monetos – kitaip, nei nurodyta Taisyklių 9.2 papunktyje, ir (arba) kyla įtarimas dėl eurų banknotų ir (arba) monetų tikrumo ir (arba) mokumo, jie priimami mokumo ekspertizei arba tikrumo tyrimui Lietuvos banke atlikti ir keičiami tik atlikus mokumo ekspertizę ir (arba) tikrumo tyrimą ir priėmus sprendimą juos keisti.

11. Taisyklių 10 punkte nustatytais atvejais klientas (atstovas), pateikiantis eurų banknotus ir (arba) monetas, turi užpildyti Įtartinų eurų ir litų perdavimo Lietuvos bankui ir policijos komisariatams ir tyrimo Lietuvos banke taisyklėse, patvirtintose Lietuvos banko valdybos 2017 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 03-93 „Dėl Įtartinų eurų ir litų perdavimo Lietuvos bankui ir policijos komisariatams ir tyrimo Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Įtartinų eurų ir litų perdavimo Lietuvos bankui ir policijos komisariatams ir tyrimo Lietuvos banke taisyklės) nustatytos formos prašymą (toliau – prašymas ištirti eurus),

išskyrus Taisyklių 12 punkte nustatytą atvejį. Klientui (atstovui) atsisakius užpildyti prašymą ištirti eurus, jį užpildo eurų banknotus arba monetas priėmęs Lietuvos banko kasoje dirbantis Lietuvos banko tarnautojas.

12. Eurų monetos, keisti pateiktos Taisyklių 8.2 papunktyje nustatyta tvarka, mokumo ekspertizei ir (arba) tikrumo tyrimui teikiamos nereikalaujant iš jas pateikusio kliento (atstovo) užpildyti prašymą ištirti eurus. Prireikus Lietuvos bankas turi teisę reikalauti iš jas pateikusio kliento (atstovo) užpildyti šį prašymą.

13. Lietuvos banko prašymu keisti eurų banknotus arba monetas pateikęs klientas (atstovas) turi pateikti Lietuvos bankui informaciją, reikalingą sprendimui dėl jų keitimo priimti:

13.1. informaciją apie banknotų arba monetų sugadinimo priežastis ir aplinkybes;

13.2. įrodymus, kad yra jų savininkas arba teisėtas pareiškėjas (jei abejojama dėl kliento teisės į banknotus arba monetas);

13.3. įrodymus, kad monetos surinktos labdaros tikslais;

13.4. kitą reikalingą informaciją.

14. Nekeičiami ir negrąžinami eurų banknotai, jų vertė klientui nekompensuojama, jeigu mokumo ekspertizės ir (arba) tikrumo tyrimo metu nustatoma, kad kliento pateikti banknotai yra:

14.1. padirbti;

14.2. sąmoningai sugadinti (sukarpyti, supjaustyti, suplėšyti, sukomponuoti ir pan.), išskyrus atvejus, kai klientas, teikiantis keisti eurų banknotus, pateikia įrodymus, kad veikė sąžiningai ir rūpestingai.

15. Pažangiosios banknotų neutralizavimo sistemos priemonėmis paveikti eurų banknotai Lietuvos banke keičiami Sprendimu ECB/2013/10 nustatyta tvarka.

16. Lietuvos bankas per 15 darbo dienų nuo mokumo ekspertizės atlikimo dienos registruotu laišku grąžina nekeičiamus eurų banknotus, kurių vientisas plotas yra pusė ar mažiau banknoto, išskyrus nurodytus Taisyklių 14 punkte, juos keisti pateikusiam klientui.

17. Nekeičiamos ir negrąžinamos eurų monetos, jų vertė klientui nekompensuojama, jeigu mokumo ekspertizės ir (arba) tikrumo tyrimo metu nustatoma, kad pateiktos monetos yra:

17.1. padirbtos;

17.2. sąmoningai sugadintos arba pakeistos vykdant procesą, kurį pagrįstai buvo galima laikyti turinčiu monetas keičiantį poveikį (aptekintos, pragręžtos, pramuštos, nušlifuotos, su frezuota įpjova briaunoje ar paviršiuje, suplotos, supjaustytos, pakeistais paviršiais, sulituotos, deformuotos monetų naikinimo įranga, kurių vientisumas, bendras svoris arba kiti identifikavimo požymiai (vaizdai abiejose pusėse, paviršiaus, briaunos charakteristikos ir pan.) gerokai pakeisti įvairių procesų metu, sulankstytos metalo laužo perdirbimo proceso metu, taip sugadintos, kad jų autentiškumo neįmanoma patikrinti su tam naudojama įranga ir (arba) tai atlikti yra per sunku, dvimetalės monetos, surinktos iš skirtingų monetų žiedo ir šerdies, ir pan.).

18. Mokumo ekspertizė ir (arba) tikrumo tyrimas atliekami Įtartinų eurų ir litų perdavimo Lietuvos bankui ir policijos komisariatams ir tyrimo Lietuvos banke taisyklėse nustatytais terminais. Mokumo ekspertizės ir (arba) tikrumo tyrimo atlikimo terminas į Taisyklių 8.2 papunktyje nustatytą terminą neįskaičiuojamas.

V SKYRIUS
EURŲ KEITIMAS Į NEBUVUSIAS APYVARTOJE EURŲ MONETAS

19. Lietuvos bankas keičia eurus į nebuvusias apyvartoje eurų monetas šia tvarka:

19.1. tam pačiam klientui vieną kartą per Lietuvos banko kasos darbo dieną kliento žodiniu prašymu Lietuvos banko kasoje gali būti keičiami eurų banknotai ir (arba) monetos į kliento pageidaujamas nebuvusias apyvartoje eurų monetas:

19.1.1. apyvartines monetas (išskyrus nurodytas Taisyklių 19.1.2 papunktyje) – ne daugiau kaip po 5 ritinėlius kiekvieno nominalo monetų (ne daugiau kaip po 250 vnt. 0,01, 0,02 ir 0,05 Eur nominalo, po 200 vnt. 0,10, 0,20 ir 0,50 Eur nominalo ir po 125 vnt. 1 ir 2 Eur nominalo);

19.1.2. progines monetas su Lietuvos nacionaline puse – ne daugiau kaip po 5 ritinėlius (125 vnt.) vienodų monetų;

Taisyklių 19.1.1 ir 19.1.2 papunkčiuose nustatytais atvejais už nebuvusias apyvartoje eurų monetas klientas gali atsiskaityti ir mokėjimo kortele;

19.2. valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, kitam asmeniui Lietuvos Respublikos, eurų, kaip teisėtos mokėjimo ir atsiskaitymo priemonės Lietuvos Respublikoje, ar šių asmenų veiklos reprezentacijos tikslais gali būti keičiami eurai į pageidaujamas nebuvusias apyvartoje eurų monetas:

19.2.1. apyvartines monetas (išskyrus nurodytas Taisyklių 19.2.2 papunktyje) – ne daugiau kaip po 200 ritinėlių kiekvieno nominalo monetų (ne daugiau kaip po 10 000 vnt. 0,01, 0,02 ir 0,05 Eur nominalo, po 8 000 vnt. 0,10, 0,20 ir 0,50 Eur nominalo ir po 5 000 vnt. 1 ir 2 Eur nominalo) vieną kartą per kalendorinius metus (pagal Taisyklių 20 punkte nustatyto prašymo pateikimo Lietuvos bankui dieną);

19.2.2. progines monetas su Lietuvos nacionaline puse – ne daugiau kaip po 20 ritinėlių (500 vnt.) vienodų monetų. Bendras šiems asmenims pagal šį papunktį keičiamas tokių monetų kiekis negali būti didesnis kaip 5 proc. viso kiekvienos proginės monetos su Lietuvos nacionaline puse tiražo. Šio papunkčio nuostatos netaikomos numizmatinių vertybių platintojams;

19.3. numizmatinių vertybių platintojams eurai gali būti keičiami į progines monetas su Lietuvos nacionaline puse, tačiau bendras numizmatinių vertybių platintojams pagal šį papunktį keičiamas tokių monetų kiekis negali būti didesnis kaip 30 proc. viso kiekvienos proginės monetos su Lietuvos nacionaline puse tiražo. Kiekvienam numizmatinių vertybių platintojui gali būti keičiama ne mažiau kaip 2,5 proc. ir ne daugiau kaip 5 proc. kiekvienos proginės monetos su Lietuvos nacionaline puse tiražo, tačiau bet kokiu atveju ne daugiau kaip 50 000 vnt. kiekvienos iš šių monetų;

19.4. Taisyklių 19.1–19.3 papunkčiuose nustatytas keitimas į nebuvusias apyvartoje eurų monetas neįskaičiuojamas skaičiuojant Taisyklių 8 punkte nustatytą leidžiamą keitimų dažnį.

20. Vadovaujantis Taisyklių 19.2 papunkčiu, monetos keisti skiriamos pagal rašytinius prašymus pakeisti eurų monetas. Kai prašoma eurus keisti į progines monetas su Lietuvos nacionaline puse, Taisyklių 19.2 papunktyje nurodytas asmuo prašymą Lietuvos bankui turi pateikti ne vėliau kaip paskutinę darbo dieną iki šios monetos išleidimo į apyvartą dienos. Taisyklių 19.2 papunktyje nurodytas asmuo prašyme pakeisti eurų monetas Lietuvos bankui turi nurodyti konkrečias pageidaujamas eurų monetas, jų kiekį, reprezentacijos tikslo, o kai moneta reprezentuoja asmens veiklą, ir šios veiklos pagrindimo informaciją, taip pat el. pašto adresą, Lietuvos banko kasą (Kaune arba Vilniuje), kurioje pageidauja atsiimti monetas. Prašyme asmuo turi įsipareigoti neparduoti ir kitaip neteikti tretiesiems asmenims iš Lietuvos banko pagal Taisyklių 19.2 papunktį gautų monetų už didesnę nei jų nominalas kainą (išskyrus atvejus, kai reprezentacijos tikslais apsikeičiama dovanomis, suvenyrais ir pan.), kartu su šiuo prašymu pateikti reprezentacijos tikslo patvirtinimo dokumentus (registracijos dalyvauti renginyje, kuriame pristatys savo veiklą, numatomo konkrečių suvenyrų teikimo įrodymo, užsienio valstybių institucijų, tarptautinių organizacijų vadovų ar jų delegacijų vizito organizavimo dokumentus ir pan.), o kai moneta reprezentuoja asmens veiklą, – ir šios veiklos patvirtinimo dokumentus (įstatų kopiją, informaciją apie teisės aktą, kuriuo patvirtinti nuostatai, kai jie paskelbti Teisės aktų registre, ir pan.). Už pagal Taisyklių 19.2 papunktį keičiamas monetas klientai Lietuvos bankui turi sumokėti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie patenkintą (iš dalies patenkintą) prašymą gavimo dienos į Lietuvos banko nurodytą sąskaitą. Nesumokėjus per nustatytą terminą, laikoma, kad klientas atsiėmė prašymą pakeisti eurų monetas. Lietuvos bankas sudaro sąlygas atsiimti apyvartines monetas ir (arba) progines monetas su Lietuvos nacionaline puse ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, skaičiuojant nuo dienos, kai Lietuvos bankas gavo mokėjimą už jas, bet ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo atitinkamos monetos išleidimo į apyvartą dienos, ir apie tai prašyme nurodytu el. paštu informuoja šį prašymą pateikusį klientą. Lietuvos bankas, per šiame punkte nustatytą terminą dėl savo kaltės nesudaręs sąlygų atsiimti apyvartines ir (arba) progines monetas, sumoka asmeniui, kuriam jos turėjo būti išduotos, į banko sąskaitą, iš kurios Lietuvos bankui sumokėta už šias monetas, 0,02 proc. dydžio delspinigius nuo neišduotų eurų monetų nominalo vertės už kiekvieną uždelstą išduoti dieną. Informuotas apie galimybę atsiimti monetas asmuo, per 20 darbo dienų nuo šio informavimo dienos dėl savo kaltės Lietuvos banko kasoje neatsiėmęs pageidautų eurų monetų, sumoka 20 proc. baudą nuo neatsiimtų monetų nominalo vertės; ši bauda išskaičiuojama iš už pageidautas eurų monetas kliento sumokėtos sumos, o likusią sumokėtos sumos dalį Lietuvos bankas grąžina į

banko sąskaitą, iš kurios buvo atliktas mokėjimas Lietuvos bankui už jas. Tokiu atveju Taisyklių 19.2 papunktyje nurodytas asmuo, pageidaujantis pagal Taisyklių 19.2 papunktį keisti eurus į nebuvusias apyvartoje eurų monetas, turi šiame punkte nustatyta tvarka pateikti Lietuvos bankui naują prašymą pakeisti eurų monetas.

21. Pagal Taisyklių 19.3 papunkčio nuostatas numizmatinių vertybių platintojui keičiamų monetų kiekis, keitimo ir atsiskaitymo už jas tvarka nustatoma Lietuvos banko su numizmatinių vertybių platintoju sudarytoje sutartyje dėl proginių monetų su Lietuvos nacionaline puse.

22. Lietuvos bankas, vadovaudamasis Taisyklių 19.1 papunkčiu, keičia eurų banknotus ir (arba) monetas į šiame papunktyje nurodytas eurų monetas, jei Lietuvos banko kasoje yra pakankamai pageidaujamų apyvartinių monetų ir (arba) proginių monetų su Lietuvos nacionaline puse. Lietuvos bankas, vadovaudamasis Taisyklių 19.2 arba 19.3 papunkčiu, keičia atitinkamame papunktyje nurodytas monetas, jei turi pakankamą kliento pageidaujamų apyvartinių monetų arba proginių monetų su Lietuvos nacionaline puse kiekį.

VI SKYRIUS
SPECIALIOSIOS EURŲ BANKNOTŲ IR MONETŲ KEITIMO SĄLYGOS

23. Kai eurų banknotus ir (arba) monetas keisti Lietuvos bankui pateikia Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucija arba Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – institucija):

23.1. eurų monetos keičiamos netaikant jų kiekio ir keitimų dažnio ribojimų, nustatytų Taisyklių 8 punkte;

23.2. už keičiamus eurų banknotus ir (arba) monetas kompensuojama juos pateikusios institucijos pasirinktu būdu: keičiant į eurų banknotus ir (arba) monetas arba jų vertę kompensuojant banko pavedimu į juos keisti pateikusios institucijos nurodytą banko sąskaitą. Institucija, pasirinkusi kitą, nei konkrečiu atveju Taisyklėse nustatytas, kompensavimo būdą, turi pateikti Lietuvos bankui rašytinį prašymą dėl kompensavimo kitu, nei Taisyklėse nustatytas, būdu;

23.3. institucijos rašytiniu prašymu jos pateikti eurų banknotai keičiami *mutatis mutandis* taikant Taisyklų 8.2 papunkčio nuostatas. Šiuo atveju taikomas *mutatis mutandis* Taisyklių 18 punktas.

VII SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

24. Lietuvos bankas, vadovaudamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir kitais asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, pagal Taisykles gautus asmens duomenis tvarko šiame punkte nustatytais terminais siekdamas šių tikslų:

24.1. sudaryti vienodas sąlygas asmenims pasinaudoti Lietuvos banko teikiamomis paslaugomis (Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies e punktas, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 6 straipsnio 2 dalis, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktas ir 2 dalies 6 punktas). Tvarkomi asmens duomenys:

24.1.1. kliento (fizinio asmens), Taisyklių 8 punkte arba 19.1 papunktyje nustatytu atveju keičiančio eurų banknotus ir (arba) monetas, asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), tapatybės dokumento pavadinimas ir numeris bei šalies kodas, vardas ir pavardė, prašymo pateikimo data, operacijos atlikimo data ir laikas, suma. Saugojimo terminas – 1 kalendorinė diena (nuo duomenų pateikimo (suformavimo) momento iki dienos pabaigos);

24.1.2. kliento (fizinio asmens), Taisyklių 19.2.1 papunktyje nustatytu atveju keičiančio eurus į eurų monetas, asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), tapatybės dokumento pavadinimas ir numeris bei šalies kodas, vardas ir pavardė, veikla, kurią reprezentuoja apyvartinė moneta, banko sąskaitos numeris, prašymo pateikimo data, parašas, operacijų atlikimo data ir laikas, suma. Saugojimo terminas – iki kalendorinių metų, kuriais buvo paduotas Taisyklių 20 punkte nurodytas prašymas, pabaigos;

24.1.3. kliento (fizinio asmens), Taisyklių 19.2.2 papunktyje nustatytu atveju keičiančio eurus į eurų monetas, asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), tapatybės dokumento pavadinimas ir numeris bei šalies kodas, vardas ir pavardė, veikla, kurią reprezentuoja proginė moneta su Lietuvos nacionaline puse, banko sąskaitos numeris, prašymo pateikimo data, parašas, operacijų atlikimo data ir laikas, suma. Saugojimo terminas – 6 mėn. nuo Taisyklių 20 punkte nurodyto prašymo pateikimo dienos;

24.1.4. kliento, Taisyklių 19.2.1 papunktyje nustatytu atveju keičiančio eurus į eurų monetas, atstovo vardas ir pavardė, parašas, atstovaujamas asmuo, kiti įgaliojime nurodyti asmens duomenys. Saugojimo terminas – iki kalendorinių metų, kuriais buvo paduotas Taisyklių 20 punkte nurodytas prašymas, pabaigos;

24.1.5. kliento, Taisyklių 19.2.2 papunktyje nustatytu atveju keičiančio eurus į eurų monetas, atstovo vardas ir pavardė, parašas, atstovaujamas asmuo, kiti įgaliojime nurodyti asmens duomenys. Saugojimo terminas – 6 mėn. nuo Taisyklių 20 punkte nurodyto prašymo pateikimo dienos;

24.1.6. Taisyklių 19.3 papunktyje nurodyto asmens, keičiančio eurus į eurų monetas, atstovo vardas ir pavardė, parašas, atstovaujamas asmuo, kiti įgaliojime nurodyti asmens duomenys. Saugojimo terminas – 6 mėn. nuo paskutinio prašymo dėl pagal konkrečią sutartį galimo išduoti atitinkamų monetų maksimalaus kiekio dienos;

24.2. išleisti į apyvartą tinkamus apyvartai grynuosius pinigus (eurų banknotus ir monetas), išimti iš apyvartos netinkamus apyvartai grynuosius pinigus ir padirbtus pinigus (eurų banknotus ir monetas) ir (arba) teikti su tuo susijusias grynųjų pinigų keitimo, grynųjų pinigų mokumo ekspertizės ir tikrumo tyrimo paslaugas (Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies e punktas, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 6 straipsnio 2 dalis, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktas ir 2 dalies 6 punktas). Tvarkomi asmens duomenys:

24.2.1. kliento (fizinio asmens), keičiančio eurų banknotus ir (arba) monetas (kai už pateikiamuosius kompensuojama jų pateikimo metu), asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), vardas ir pavardė (jei asmuo pageidauja, kad būtų nurodyti kvite), tapatybės dokumento su asmens nuotrauka pavadinimas ir numeris bei šalies kodas, taip pat gyvenamosios vietos adresas ir parašas (jei asmuo pageidauja, kad būtų nurodyti kvite), operacijos atlikimo data ir laikas, suma. Saugojimo terminas – 1 kalendorinė diena (nuo duomenų pateikimo (suformavimo) momento iki dienos pabaigos);

24.2.2. kliento (fizinio asmens), keičiančio eurus (kai už pateiktus eurus nekompensuojama jų pateikimo metu), asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), gyvenamosios vietos adresas (jei asmuo pageidauja, kad būtų nurodyti kvite), vardas ir pavardė, tapatybės dokumento su asmens nuotrauka pavadinimas ir numeris bei šalies kodas, el. pašto adresas ir telefono numeris, adresas, kuriuo turi būti grąžinami eurų banknotai (kai jie turi būti grąžinami), banko sąskaitos numeris (kai pinigai turi būti pervesti į banko sąskaitą), taip pat mokėjimo paskirtis ir šalies kodas (kai pinigai pervedami į Lietuvos banko nurodytą sąskaitą), prašymo pateikimo data, parašas, operacijos atlikimo data ir laikas, suma. Saugojimo terminas – nuo duomenų pateikimo (suformavimo) momento ir dar 1 metai nuo kompensavimo klientui dienos arba iki Lietuvos banko sprendimo dėl kompensuotinos sumos, kuri negali būti kompensuota dėl nuo Lietuvos bankui nepriklausančių priežasčių (klientas nepatikslina neteisingai nurodyto sąskaitos numerio, su klientu nepavyksta susisiekti jo nurodytais kontaktais dėl neteisingai nurodyto sąskaitos numerio ir pan.), priėmimo dienos;

24.2.3. kliento, keičiančio eurų banknotus ir (arba) monetas (kai už pateikiamuosius kompensuojama jų pateikimo metu), atstovo parašas (jei asmuo pageidauja, kad būtų nurodytas kvite), atstovaujamas asmuo. Saugojimo terminas – 1 kalendorinė diena (nuo duomenų pateikimo momento iki dienos pabaigos). Su tapatybės dokumentu ir įgaliojimu susipažįstama, tačiau juose nurodyti asmens duomenys (išskyrus vardą ir pavardę, parašą (jei asmuo pageidauja, kad būtų nurodytas kvite), atstovaujamo kliento vardą ir pavardę (fizinio asmens) arba pavadinimą ir kodą (juridinio asmens), kurie saugomi šiame papunktyje nustatytą terminą) nefiksuojami ir nesaugomi;

24.2.4. kliento, keičiančio eurus (kai už pateiktuosius nekompensuojama jų pateikimo metu), atstovo vardas ir pavardė, atstovaujamas asmuo, kiti asmens duomenys įgaliojime (kopijoje), parašas. Saugojimo terminas – nuo duomenų pateikimo (suformavimo)

momento ir dar 1 metai nuo kompensavimo klientui dienos arba iki Lietuvos banko sprendimo dėl kompensuotinos sumos, kuri negali būti kompensuota dėl nuo Lietuvos bankui nepriklausančių priežasčių (klientas nepatikslina neteisingai nurodyto sąskaitos numerio, su klientu nepavyksta susisiekti jo nurodytais kontaktais dėl neteisingai nurodyto sąskaitos numerio ir pan.), priėmimo dienos;

24.3. nustatyti kliento ir jo atstovo tapatybę (Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies e punktas, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 6 straipsnio 2 dalis, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktas ir 2 dalies 6 punktas):

24.3.1. kliento (fizinio asmens), keičiančio eurų banknotus ir (arba) monetas, asmens duomenys, esantys asmens tapatybės patvirtinimo dokumente su asmens nuotrauka ir parašu (išskyrus atvejus, kai asmens tapatybės patvirtinimo dokumente jis neprivalomas) (vardas ir pavardė, asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti) ir kiti duomenys). Su asmens tapatybės patvirtinimo dokumentu susipažįstama, tačiau jame nurodyti asmens duomenys šiuo asmens duomenų tvarkymo tikslu nefiksuojami ir nesaugomi;

24.3.2. kliento, keičiančio eurus, atstovo asmens duomenys, esantys asmens tapatybės patvirtinimo dokumente su asmens nuotrauka ir parašu (išskyrus atvejus, kai asmens tapatybės patvirtinimo dokumente jis neprivalomas), įgaliojime nurodyti asmens duomenys (vardas ir pavardė, asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), atstovaujamas asmuo ir kiti duomenys). Su asmens tapatybės patvirtinimo dokumentu ir įgaliojimu susipažįstama, tačiau juose nurodyti asmens duomenys šiuo asmens duomenų tvarkymo tikslu nefiksuojami ir nesaugomi;

24.4. užtikrinti tinkamą dokumentų ir kitos informacijos apie operacijas su grynaisiais pinigais išsaugojimą, jų autentiškumą ir turinio vientisumą (Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies c punktas, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 9 ir 13 straipsniai, Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 12 ir 13 straipsniai, Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės, patvirtintos Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“, 10.15 papunktis, Pinigų priėmimo ir pinigų išmokėjimo kvitų naudojimo, išrašymo ir apskaitos taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2019 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. VA-39 „Dėl Pinigų priėmimo ir pinigų išmokėjimo kvitų naudojimo, išrašymo ir apskaitos taisyklių ir Bilietų naudojimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“):

24.4.1. kliento (fizinio asmens), keičiančio eurų banknotus ir (arba) monetas (kai už pateikiamuosius kompensuojama jų pateikimo metu), asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), vardas ir pavardė, parašas bei gyvenamosios vietos adresas (jei asmuo pageidauja, kad būtų nurodyti kvite), operacijos atlikimo data ir laikas, suma. Saugojimo terminas – 10 metų, skaičiuojant nuo ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio patvirtinimo apskaitos dokumentuose dienos;

24.4.2. kliento (fizinio asmens), keičiančio eurus (kai už pateiktuosius nekompensuojama jų pateikimo metu), asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data arba kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti) ir gyvenamosios vietos adresas (jei asmuo pageidauja, kad būtų nurodyti kvite), gimimo data, vardas ir pavardė, el. pašto adresas ir telefono numeris, adresas, kuriuo grąžinami eurų banknotai (kai jie turi būti grąžinami), banko sąskaitos numeris (kai pinigai pervedami į banko sąskaitą), taip pat mokėjimo paskirtis ir šalies kodas (kai pinigai pervedami į Lietuvos banko nurodytą sąskaitą), prašymo pateikimo data, parašas, operacijos atlikimo data ir laikas, suma. Saugojimo terminas – 10 metų, skaičiuojant nuo ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio patvirtinimo apskaitos dokumentuose dienos;

24.4.3. kliento, keičiančio eurų banknotus ir (arba) monetas (kai už pateikiamuosius kompensuojama jų pateikimo metu), atstovo parašas (jei asmuo pageidauja, kad būtų nurodytas kvite), atstovaujamas asmuo. Saugojimo terminas – 10 metų, skaičiuojant nuo ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio patvirtinimo apskaitos dokumentuose dienos;

24.4.4. kliento, keičiančio eurus (kai už pateiktuosius nekompensuojama jų pateikimo metu), atstovo vardas ir pavardė, atstovaujamas asmuo, įgaliojime (kopijoje)

nurodyti asmens duomenys, parašas. Saugojimo terminas – 10 metų, skaičiuojant nuo ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio patvirtinimo apskaitos dokumentuose dienos.

25. Lietuvos bankas gali tvarkyti Taisyklių 13 punkte nurodytus ir kitus Lietuvos bankui pateikiamuose dokumentuose nurodytus asmens duomenis, bet tik Taisyklių 24 punkte nurodytais tikslais ir tiek, kiek tai būtina siekiant teisėtai vykdyti veiklą, atitikti teisės aktuose keliamus reikalavimus, apsiginti nuo pretenzijų ir ieškinių. Tais atvejais, kai keičiami eurų banknotai ir (arba) monetos yra pateikiami mokumo ekspertizei ir (arba) tikrumo tyrimui atlikti, asmens duomenų tvarkymui taip pat yra taikomos Įtartinų eurų ir litų perdavimo Lietuvos bankui ir policijos komisariatams ir tyrimo Lietuvos banke taisyklės.

26. Asmens duomenų pateikimas yra būtinas, kad Lietuvos bankas galėtų įgyvendinti teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir suteikti eurų keitimo ir su jomis susijusias eurų banknotų ir (arba) monetų mokumo ekspertizės ir tikrumo tyrimo paslaugas. Nepateikus asmens duomenų, Lietuvos bankas negalės suteikti prašomos paslaugos, įvykdyti teisėsaugos institucijos užduoties atlikti objektų tyrimą.

27. Duomenis pateikia duomenų subjektas. Duomenis apie mokėjimą (vardas ir pavardė, banko sąskaitos numeris, mokėjimo paskirtis ir šalies kodas, suma, operacijos atlikimo data ir laikas) Lietuvos bankas gauna iš mokėjimo paslaugų teikėjo (tais atvejais, kai su Lietuvos banku atsiskaitoma mokėjimo pavedimu). Operacijos atlikimo data ir laikas Lietuvos banko naudojamose informacinėse sistemose suformuojami automatiškai.

28. Apie asmens duomenų tvarkymą duomenų subjektas informuojamas paskelbiant Taisykles Teisės aktų registre, sudarant sąlygas su jomis susipažinti Lietuvos banko kasose, Lietuvos banko interneto tinklalapyje paskelbiant informaciją apie asmens duomenų tvarkymą ir pateikiant informaciją apie asmens duomenų tvarkymą Taisyklių 8.2 papunktyje nurodyto prašymo formoje.

29. Asmens duomenų valdytojas yra Lietuvos bankas, Gedimino pr. 6, Vilnius, duomenų apsaugos pareigūno kontaktiniai duomenys duomenuapsauga@lb.lt. Už reglamentuojamą asmens duomenų tvarkymą atsakingas Lietuvos banko Grynųjų pinigų departamentas. Asmens duomenims tvarkyti Lietuvos banko naudojamose informacinėse sistemose gali būti pasitelkiami duomenų tvarkytojai – šių sistemų savininkai, informacinių sistemų diegimo, plėtros ar priežiūros paslaugų teikėjai.

30. Lietuvos bankas asmens duomenis pateikia (atskleidžia) tretiesiems asmenims – mokėjimo paslaugų teikėjui lėšų pervedimo į kliento nurodytą banko sąskaitą tikslu ir asmenims, kurie bendradarbiauja su Lietuvos banku administruojant Lietuvos banko naudojamas operacijų su grynaisiais pinigais duomenims fiksuoti informacines sistemas (platformas) (duomenų tvarkytojams) informacinių sistemų diegimo, plėtros, priežiūros ir šiose sistemose kilusių incidentų sprendimo tikslais. Lietuvos bankas taip pat gali perduoti (atskleisti) pagal Taisykles tvarkomus asmens duomenis Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, taip pat perduoti (atskleisti) kitiems asmenims, kuriems teisė susipažinti su šiais duomenimis suteikta pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Duomenys duomenų gavėjams – tretiesiems asmenims ir duomenų tvarkytojams teikiami vadovaujantis Lietuvos banko bendraisiais asmens duomenų tvarkymo nuostatais, patvirtintais Lietuvos banko valdybos pirmininko 2018 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V 2018/(1.7.E-260603)-02-113 „Dėl Lietuvos banko bendrųjų asmens duomenų tvarkymo nuostatų patvirtinimo“. Lietuvos bankas neperduoda asmens duomenų trečiosioms valstybėms (ne Europos Sąjungos valstybėms narėms) ir tarptautinėms organizacijoms.

31. Duomenų subjektas, pateikęs prašymą Lietuvos bankui, turi teisę prašyti, kad Lietuvos bankas leistų susipažinti su duomenų subjekto asmens duomenimis ir juos ištaisytų arba ištrintų, arba apribotų duomenų tvarkymą, taip pat turi teisę nesutikti su asmens duomenų tvarkymu. Duomenų subjektų teises Lietuvos bankas įgyvendina Reglamento (ES) 2016/679 nustatyta apimtimi ir sąlygomis. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos bankas neteikia duomenų subjektui informacijos apie jo asmens duomenis, šio įstatymo pagrindais pateiktus Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Lietuvos bankas taip pat neteikia duomenų subjektui informacijos apie jo asmens duomenų tvarkymą, jei taip nustatyta Europos Sąjungos teisės akte arba Lietuvos Respublikos įstatyme.

32. Užtikrindamas tvarkomų asmens duomenų saugumą ir įgyvendindamas asmens duomenų saugumo fizines, organizacines ir technines priemones, Lietuvos bankas vadovaujasi Lietuvos banko veiklos saugumo politika, patvirtinta Lietuvos banko valdybos 2015 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 03-100 „Dėl Lietuvos banko veiklos saugumo politikos patvirtinimo", Lietuvos banko bendraisiais asmens duomenų tvarkymo nuostatais, patvirtintais Lietuvos banko valdybos pirmininko 2018 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V 2018/(1.7.E-260603)-02-113 „Dėl Lietuvos banko bendrųjų asmens duomenų tvarkymo nuostatų patvirtinimo", Informacijos išteklių prieigos teisių suteikimo Lietuvos banke taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos banko valdybos pirmininko 2002 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 02-125 „Dėl Informacijos išteklių prieigos teisių suteikimo Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo".

33. Duomenų subjektas dėl Lietuvos banko vykdomo jo asmens duomenų tvarkymo ar netinkamo duomenų subjekto teisių įgyvendinimo turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai – Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

34. Daugiau informacijos apie duomenų subjektų teisių įgyvendinimą, Lietuvos banko vykdomą asmens duomenų tvarkymą skelbiama Lietuvos banko interneto tinklalapyje https://www.lb.lt/lt/asmens-duomenu-apsauga.

VIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Kartu su pagal Taisyklių 8.2 papunktyje nurodytą prašymą pateiktomis keisti eurų monetomis pateikti žetonai, kitų valstybių valiutų apyvartoje esančios, oficialiai patvirtintos, bet į apyvartą dar neišleistos ar iš apyvartos išimtos monetos ir kiti daiktai juos Lietuvos bankui pateikusiam klientui negrąžinami ir už juos nekompensuojama.

_____